

PRO-CANCELLARIVS
D. CAROLVS FRIDERICVS
ROMANVS
FACVLTATIS IVRIDICAE ASSESSOR
SOLEMNIA
INAVGVRALIA
CANDIDATI NOBILISSIMI
HENRICI MEIERI
BREMA-SAXONIS
D. XVII. APRIL. CELEBRANDA
INDICIT.

PRO-CANCELLARIUS
D. CAROLVS FRIDERICVS
ROMANVS
FACULTATIS IURIDICAE ASSessor

SOLENNIA
IN AVGVSTIA

CANDIDATI NOBILISSIMI
HENRICI MEIERI

PRIMA-SECUNDIS
D. XVII. APRIL. CETERANDA
INDICT

Rerum feudalium gnaris satis perspectum esse arbitror, lineae transuersali adscriptis non tributa esse in terris Saxonice iura succedendi in feuda, si vel maxime a primo acquirente oriundi, et agnatis accensendi sint, nisi simultanea iisdem cautum sit inuestitura. Desleclit nimirum eo nomine Ius Saxonieum a Longobardorum placitis, quod ex Longobardici iuris praescripto, omnes agnati, a primo acquirente descendentes, gaudent iure succedendi in beneficia mutuae fidelitatis lege concessa. Sapientissimi vero Saxonieorum iurium conditores, demortui Vasalli masculam progeniem ad successionem in feuda non vocandam esse duxerunt, nisi simultaneam impetrauerint inuestituram. Vt multa paucis complectar, ita enunciandum censeo: quaecunque emolumenta Longobardico iure suffragante in Agnatos, ea ex Legum Saxoniearum praescripto

IV

in simultanee inuestitos redundant, inter quae emolumenta, suum tuetur locum ius retractus, quo fruuntur simultanee inuestiti hoc successu, vt feudum venditum intra anni ciuilis decursum, refuso pretio recuperare queant, conf. Dec. El. II. II. f. 26. §. Titius filios P. II. Const. El. 50. equidem iisdem integrum est, fructum iuris reuocare, sua tamen natura *πρωτимиσηος*, et reuocandi diuersa sunt. Iuri reuocandi in omni alienatione feudi, etiamsi ex titulo lucratiuo proficiscatur, locus est II. f. §. i. II. f. 3. §. i. Ius protimiseos vero restrictum cernitur ad alienationem, intercedente emtione vel alio quodam emtionis indolem referente contractu susceptam, ius reuocandi citra pretii refusionem procedit, ius protimiseos non nisi pretii restitutione expeditur II. f. 26. §. Titius filios. Ius reuocandi decedente alienatore, delata nimirum successione, protimiseos superstitite etiamnum venditore exercetur, reuocandi facultas triginta annorum decursu, ius protimiseos annuo spatio circumscribitur. Conf. B. Luderi Menckenii Dissertatio de retract. gentil. filiorum in feudis §. 4. Nec dissimulo ius retractus in sensu latiori acceptum, ius protimiseos suo complecti ambitu; strictiori tamen significato adhibito, inter vtrumque horum iurium insigne intercedit discrimen. Ius scilicet protimiseos futurae imminenti alienationi excludendae solummodo inferuit I. 3. C. de iur. emphyt. II. f. 9. §. porro, retractus perfectam eandemque consummatam respicit alienationem; retractus beneficio nimirum simultanee inuestiti, intra annum spatium rescindi

scindi emtionem perfectam, sibi que refuso pretio feudum restitui contendunt. Suis tamen limitibus coercetur retrahendi facultas, nec tam late patet, ut circa singulas alienationum species virtutem suam exerat. Quisquis enim modo laudato iure frui annitur, tunc demum exoptato utitur successu, si alienatio, cuius impugnandae studio ducitur, interuentu certi pretii peracta fuerit. Quorsum referenda venditio, donatio in solutum, vicem venditionis obtinens l. 4. C. de euct. Exulat vero retrahendi ius simultanee inuestitis indultum, feudo citra pretii interuentum ad alios translato. Cuius rei exemplum praebet, permutatio, quam bona fides omnis simulationis expers concomitatur, quippe permutationis ea est indoles, ut pretii in numerata pecunia constantis interuentum respuat. Nec quisquam simultanee inuestitorum ad retrahendi facultatem deproperare poterit, quando Vasallus feudum eo, quo par est modo in emphyteusin concessit. Licet enim emphyteuta canonis exsoluendi adstringatur necessitate, exinde tamen ad iuris retractus exercendi facultatem arguere non licet. Canon enim non refert speciem pretii, qualis inter ementes vendentesque determinatur, l. f. C. de iure emphyt. ademta etiam est facultas Vasallo, emphyteutico contractu interueniente, omni domini iure se abdicandi, et plenam proprietatem rei, nexu feudali deuinctae, emphyteutae relinquendi: superior scilicet domini pars penes dominum salua ac incolumis superest, l. 1. in f. ff. si ag. vect. Inani porro defungerentur conatu simultanee

VI

inuestiti, si caperent consilium feudum subinfeuda-
 tionis titulo translatum retrahendi, quippe tale feu-
 dum ex subinfeudantis dominio non abiit II. f. 24. §.
 2. II. f. 3. §. 1. II. f. 35. arbitriumque ipsis relictum, feu-
 do in eos post decessum subinfeudantis deuoluto,
 ipsam subinfeudationem, neglecto eorum consensu
 susceptam, irritam reddere, l. f. 8. §. 1. resoluto enim
 iure dantis, resoluitur ius accipientis l. 31. ff. de pign.
 l. f. 4. §. f. Idem iudicium ferendum est de donato
 a Vasallo feudo, deficit sic pretium, deficit idcirco
 etiam facultas retrahendi. Eodem iure censenda
 alienatio feudi, quae ex transactione proficiscitur, cu-
 ius asserti ratio in dubio litis euentu, l. 1. ff. de trans-
 act. essentiam transactionum absolvente, et facta a
 Vasallo legitima iuris remissione pretioque haud in-
 tercedente, est collocanda. Arcentur infimul simul-
 taneae inuestiti a retractus beneficio vsurpando, feu-
 do inter plures cohaeredes diuiso, nisi emendi con-
 silio haeres vltra portionem suam, cohaeredum par-
 tes sibi comparauerit, adeoque principaliter id actum,
 vt venditio celebretur, arg. l. 1. C. com. vtr. iud. j. l. 8.
 ff. Mand. Excidunt simultaneae inuestiti iure re-
 tractus, quando feudum non affectu dominii trans-
 ferendi translatum, cuius rei exemplum praebet lo-
 catio. Ea quippe ad longum tempus licet facta, do-
 minium feudi conductori non tribuit, l. 10. C. loc. l.
 39. ff. eod. praeterlapso enim tempore locationi de-
 stinato, ad Vasallum fundus reuertitur, locationique
 ab eo factae, simultaneae inuestiti stare non tenentur.
 Per pignoris dationem feudi dominium in creditorem
 non

non transit, vnde feudum hypothecae nexu obligatum viuentē debitore simultanee inuestiti nequeunt retrahere Vid. Mev. ad Ius Lubec. P. 3. tit. 7. art. 1. n. 20. Excussi ergo quaedam ad ius retractus simultanee inuestitis indultum spectantia. Haud abs re duco, ancipitem subiicere controuersiam, an nimirum iuris protimiseos et retractus tanta sit efficacia, vt simultanee inuestitus, facultate offerendi creditori pignoratitio, prioritatem suam reliquos creditores superandi polleat, eo successu, vt modo commemorati creditoris locum subeat, ac in eius iura citra consensum debitoris succedat, potiorque creditoribus posterioribus hypothecae iure munitis euadat. Affirmatiuam propugnat sententiam perillustris a Wernher in selectis obseruationibus forensibus P. I. obs. 326. testaturque hanc sententiam analogiae iuris maxime congruere, quia ius pignoris in feudo cum iure distrahendi connexum sit; vnde etiam oppignoratio subalienationis vocabulo comprehendi solet. Nec alienus ab hac opinione videtur B. Menckenius in tractatione synoptica processus iuris communis et Saxonici Electoralis, Tit. 48. §. 2. Accedit huic sententiae perillustris a Berger in supplementis ad electa disceptationum forensium P. I. Tit. 40. obs. 2. p. 409. asserens doctrinam istam in foro Electorali Saxonico inualuisse, sustinerique argumento Dec. nou. 31. ubi praestrueretur domino directo competere ius reluendi feudi oppignorati. Ergo multo magis idem illud concedendum esse agnato, aut simultanee inuestito, utpote qui in concursu domino

VIII

mino directo anteferrentur II. f. 8. et 26. II. f. 43.
 In aliam tamen opinionem concessisse aliquando
 Ictos Wittebergenses, indicio est responsum ab iis-
 dem Mens. Nouembr. MDCXCII. exaratum, ac illu-
 stris Hornii Iurisprudentiae feudalis appendici se-
 cundae numero decimo octauo insertum. Nititur
 haec sententia subsequenter argumentis. Ius pro-
 timiseos vel retractus exorbitare a iure communi, ac
 odiosis accensendum strictiusque praeprimis, si de
 praeiudicio tertii res esset, interpretandum, ac diffici-
 lius ultra casus expressos extensionem admittere, id-
 circo statuta de retractu bonorum immobilium ca-
 uentia de actionibus et rebus incorporalibus tunc
 demum accipienda esse, si diserta id innuerent ver-
 ba; ius protimiseos et retractus locum solummodo
 inuenire, si possessor rei huic iuri subiectae, eam vel
 totam vel partem eius alienet, debita feudalia con-
 sensu munita nec pertinentias nec accessiones feudi,
 nec iura actiua feudo inhaerentia, sed potius onera
 feudi reputanda esse. Et licet in Electoratu Saxo-
 nico, hypothecae feudalis cessio, citra consensum do-
 mini directi facta, inanis esset, non tamen idem iudi-
 cium ferendum foret de consensu simultanee inuesti-
 torum, singularia quippe ad alios extendere casus non
 licere, praesertim, quum alia esset ratio dominii, alia
 simultanee inuestitorum. Simultanee inuestitos ces-
 sioni debitorum feudalium, quibus semel consensum
 praeuissent, dissensu suo remoram afferre non va-
 lere, cessiones nominum cuiusuis libero arbitrio a le-
 gibus esse permissas; posset enim id libere citra alte-
 rius

rius consensum transferri, quod insuper habito tali consensu ad haeredes transmitteretur. Hisce singulis rite perpenſis, ego quidem animo meo eam induo ſententiam, ſimultaneè inueſtitos, gaudere iure offerendi creditori pignoratitio, eiſdemque ſucceſſori, pecuniam ex feudo debitam, hoc effectū, ut locum modo commemorati creditoris obtineant. Cuius tamen ſententiae praefidium non ex iure protimiſeos vel retractus arceſſendum, ſed exinde repetendum duco. Comprobat ſcilicet l. 19. ff. qui pot. in pign. non ſolum poſteriori creditori ius offerendi competere, ſed etiam cuius rei oppignoratae poſſeſſori, huic enim eſſe integrum debitum offerendo, ceſſionem debiti, creditori inuito etiam extorquere. Quare poſſeſſor, rei pignori ſuppoſitae deſungens oblatione, creditori debiti accipiendi et pignoris ſibi relinquendi imponit neceſſitatem, quae ſingula procedunt, ſiue poſſeſſor offerens ſit iuſtus, ſiue iniuſtus, l. 12. §. 1. ff. qui pot. in pign. Ex quo conſequitur, poſſeſſorem pignoris, ſi creditori omnium primo hypothecario litis aeſtimationem offerat, et ſoluat ex lege, ut in ius et locum ſuccedat, reliquis praeferendum creditoribus hypothecariis, poſteriori loco collocandis, quia non tantum pignus ſeu rem pignori datam, pro litis aeſtimatione emiſſe cenſetur, l. 1. ff. pro emtore, ſed in ius pignoris ſucceſſit. Nec decidit quicquam opinioni modo aſſertae, l. 12. §. 1. ff. qui pot. in pign. ex qua eluceſcit, poſſeſſorem pignoris, ſi creditori hypothecario primo, litis aeſtimationem obtulerit et ſoluerit, teneri ſecundo credito-

ri hypothecario, adeo, vt si ille pignus vindicet, aut debitum soluere sit obstrictus, aut aequo animo ferre debeat, vt pignus ipsi auferatur: sed haec destruendae sententiae a me propugnatae non sufficiunt. Scilicet lis distinctione adhibita dirimenda est. Aut possessor pignoris litis aestimationem creditori hypothecario primo ea lege obtulit, ac soluit, vt in eius ius succedat, aut suae oblationi hanc legem non dixit. Praestructo priori casu, non est, cur metuat, quod posterioribus creditoribus hypothecariis cedere necesse habeat, sed munitus incedit priuilegio creditoris primo loco collocandi, l. 19. ff. qui pot. in pign. Posteriori vero visione spectata, creditoribus hypothecariis posterioribus satis facere tenetur, v. Antonius a Mara in tractatu de concursu creditorum, l. 2. tit. 5. §. 81. Quando vero ad simultanee inuestitorum iura animum attendimus, innotescit eisdem ex iuris feudalis Saxonici praescripto condominium et possessionem civilem aliquam, superstiti etiamnum possessore feudi, consecutos esse, prout demonstrauit Schilterus in praxi iuris Romani exerc. 15. §. 15. Nanciscuntur enim simultanee inuestiti iura sua ex inuestitura, inuestitura vero moribus gentium germanicarum sistit speciem traditionis symbolicae transferentis dominium aequae ac possessionem, v. modo laudatus Schilterus exerc. 13. §. 27. Vitur ergo simultanee inuestitus iure offerendi, tanquam possessor ad commoda possessionis merito aspirans.

Sed adhuc de re alia, et quam potissimum actus Promotionis instantis ratio exoptulat, verba facienda sunt. Praefigamus Nobilissimi et Consultissimi Candidati vitae curriculum.

Natus est Bremae M D C C X I I. die XIV. Octobris. Patrem veneratur Virum maxime Reuerendum Dominum Iacobum Meierum, S. S. Theol. Doctorem, Graecae et Orientalium Linguarum Professore Publicum Ordinarium, Facultatis suae Seniore, totius vero Collegii Subseniore, Ecclesiae ad Diui Ansgarii per triginta et quod excurrit annos Pastorem. Auus ipsi fuit Nobilissimus Amplissimus et Consultissimus Dominus Hermannus Meier, I. V. D. et Liberae Reip. Senator Senior, Coetuum agri Bremensis Visitator, paroeciae Ansgarianae per quatuor lustra Aedilis, nec non Hospitalis Rembertini Prouisor. Cuius Auus maternus fuit Matthaeus Chytraeus, I. V. Lic. ac Senator Reip. Bremensis Senior, nec non Poeta insignis, Oblectamenti Metricis editis celebris. Proauus Nathan Chytraeus, Illustris Lycei Bremens. S. Theol. Prof. P. O. et Rector Magnificus perpetuus, inter eruditos scriptis claros non infimi nominis, frater Davidis Chytraei, toto Orbe celebratissimi Theologi. Auia Gesa Hannekenia, ex eadem stirpe orta, ex qua creati D D. Menno et Philippus Ludouicus Hannekenii, Ille Professor in Academia Marpurgensi antea, dein autem Ecclesiarum Lubecensium Superintendens, et Conuentus Ecclesiastici

Praeses. Hic autem Professor primum in Academia Giesensi, et postmodum in Academia Wittebergensi, Theologi inclyti nominis et maxime Venerandi, quorum Proavi inde a temporibus Reformationis, teste Hammelmanno insigni Historico, Ecclesiae Iesu Christi in Comitatu Oldenburgensi magno cum fructu inseruiuerunt. Matrem pia mente colit Adelheidam von Aschen, Viri Illustris Magnifici et Excellentissimi Domini Henrici von Aschen, Icti ac Reip. Patriae Consulis, et Adelhaedae Isabellae von Bobart, cuius prosapia perantiqua maximis semper effulsit honoribus, filiam. Quinto aetatis anno peracto, a patre optimo, non solum traditus est informationi domesticae Beckeri, Richteri et Dorienii, nunc Ecclesiarum, quae Bourtscheidii prope Aquis-Granum, in Ober-Ralsbach in Hassia superiore, in vrbe Tychopoli in Holsatia Christo congregantur, Pastorum fidelissimorum, vt etiam pie defuncti Stubenrauchii; sed et per sex Classes Illustris Lycei Patrii ad altiora tendere iussus est, fidelissimorum praeceptorum doctrina per vndecim annos cum successu vsus. Albo Studiosorum anno MDCCXXVIII. mense Octobris ibidem inscriptus est, Hauighorstium S. S. Theol. ac Eloquent. Prof. Publ. Humaniora, Rungium, Medic. Doct. eiusdemque vt et Philos. Prof. Ord. Publ. nec non Reip. Physicum, item Lommium, Philos. et Mathes Prof. P. O. Philosophica, Anatomica et Mathematica docentes sedulo audiuit. Postea studium Iuris consensu Parentis ele-

elegit, in quo duces habuisse magna cum animi
 voluptate et grata mente recordatur Viros Celeber-
 rimos, et quidem Tilemannum conditum Schenk,
 Iurium Doctorem et Prof. P. O. tunc Facult. Senio-
 rem iamiam defunctum, fontem Institutionum Iu-
 ris et Hypomnemata Iuris Ciuilis, Schoeneum, Iu-
 rium Doct. et Prof. Publ. Ord. Facultatis suae nunc
 Seniore, et Klugkistium, I. V. D. et Prof. Publ.
 Ord. Pandectas Iuris explicantes frequentauit, atque
 animum attente aduertit. Ab his Collegiis per
 aliquod temporis spatium vacare, et iter in West-
 phaliam Anno M D C C X X X I. aestiuo tempore face-
 re iussus est, in quo Academiam Hasso-Schaum-
 burgicam quae Rintelii floret, vt et Comitatus ad-
 iacentes perlustrare non intermisit. Ad Patrios
 Lares reuersus continuauit Collegia Iuridica, vsque
 dum anno M D C C X X X I V. mense Aprilis in Acade-
 miam Francofurtensem propter Viadrum suasu
 Patris se contulit, et iter suum ita fecit, vt transfret
 Ducatum Hannoueranium, Brunouicensem, vbi Bi-
 bliothecam Guelferbytanam, et Metallifodinas in syl-
 ua Hercinia attente considerauit, ditiones Hassiacas,
 Cassellas imprimis, Saxonicas, Ienacensem, Gotha-
 nam et Thuringicam permeauit, et Dresdae per ali-
 quod tempus substitit, ac memoratu digna oculo ob-
 seruauit curioso. Praecipue autem in Academiis Iulia,
 Gottingensi, Erffurtenfi, Ienensi, Halensi et Lipsien-
 si ex consuetudine cum Doctissimis Viris proficere
 curae cordique habuit, mox per Lusatiam Franco-
 furtum cis Viadrum tendit. In Album Academiae

ibidem relatus, Celeberrimorum Professorum Hoffmanni, Fleischeri, Praelectiones Iuris Publici, Ciuili Canonici et Feudalis, et Polaccii Philosophicas et Mathematicas scholas indefesso studio frequentauit. Cum vero in Alma nostra Philurea studiis colophonem addere praeoptaret, post Illustris Hoffmanni, Regis Borussici Consilarii Intimi et Academiae Ordinarii e vita excessum, anno MDCCXXXVI. mense Nouembris, huc se contulit, postquam aulam Borussicam Berolinensem, et Academiam Wittebergensem visitauerat. In gremium piaae matris Academiae nostrae Mense Nouembri susceptus, maximam partem felicitatis suae interpretatur, quod hospitio, priuatissima informatione, et consuetudine sibi maxime proficua Doctoris huius Academiae Celeberrimi Reichelii, ipsi vtilicuerit. Hisce laboribus cum laude peractis, ad altiora animum induxit. Expetiit modeste ab ordine nostro, vt Dignitas Doctoralis ipsi conferatur, superato utroque examine, vt desiderio ipsius satisfiat, dignus iudicatus fuit. Quamobrem proximo die Mercurii hor. II. pom. in auditorio Iuridico publice explanabit, *Legem secundam C. de furtis*; insequenti die ex cathedra publica absque praeside specimen inaugurale, *de Defensione pro auertenda inquisitione*, tuebitur. Quibus peractis Vir Magnificus atque Excellentissimus D. Fredericus Frisius, Supremae Curiae Prouincial. Assessor, et Ordinis Iuridici Senior, cui concessa a *Reuerendissimo et Serenissimo Principe ac Domino*

Domino, Domino HENRICO,
Duce Saxoniae, Iuliae, Cliuiae, Montium, An-
griae et Westphaliae, Episcopatus Martis-
burgensis postulato Administratore, Land-
grauio Thuringiae, Marchione Misniae at-
que superioris et inferioris Lusatiae, Comi-
te Principalis dignitatis Hennebergico, Co-
mite Marcae, Rauensberg et Barby, Domi-
no in Rauenstein, etc. Cancellario huius Aca-
demiae perpetuo, Domino nostro Clemen-
tissimo, venia, ex Ordinis nostri decreto Promo-
 toris sparta a me Pro-Cancellario delegata, Docto-
 ris vtriusque Iuris priuilegia, quae illis, qui ad suf-
 fragium in Collegio non adspirant, competunt,
 Candidato Nobilissimo attribuet; cui actui, vt
 Rector Magnificus, Comites Illustrissimi; vtriusque Rei-
 publicae Proceres, et reliqui Generosissimi Academiae
 Ciues, praesentia honorifica splendorem addere ve-
 lint, omni qua par est, humanitate ac obseruantia
 rogo et contendo. Lipsiae die XIII. April.
 Anno MDCCXXXVIII.

LITERIS LANGENHEMIANIS.

* * *

ANT. 3662

THE UNIVERSITY OF CHICAGO